

Plenum

Tisdag 13.6.2023 kl. 14.00—14.58

3. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 40 § i lagen om smittsamma sjukdomar

Regeringens proposition RP 5/2023 rd

Remissdebatt

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 3 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till social- och hälsovårdsutskottet.

För remissdebatten reserveras i detta skede högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet. — Debatten börjar. Ledamot Lindén.

Debatt

14.01 Aki Lindén sd: Arvoisa puhemies! Varsinainen puhemies esitti pari viikkoa sitten toiveen, että asioita täällä käsiteltäessä pysyttäisiin tiiviisti siinä asiassa eikä lavennettaisi liiaksi. Yritän noudattaa tätä käytäntöä eli keskityn tähän lakiesitykseen. Mutta puheenvuoroni lopussa ajattelin kuitenkin jollakin tavalla luonnehtia tätä, voisiko sanoa, tartuntatautilannetta, mikä tämänkin esityksen taustalla on.

Tässä on kysymyksessä lainsäädäntöuudistus, joka ei ole pelkästään tekninen, vaikka se ei kovin suuri olekaan. Kysymys on siitä, että kun THL kerää tartuntatautirekisteritiedot useista eri lähteistä — keskeisimpiä ovat ilmoitukseen velvoittavat tartuntataudit, joista lääkärit ovat velvollisia laittamaan sitten tiedon rekisteriin — niin millä tavalla näitä rekisteritietoja voidaan hyödyntää. Kun teimme hyvinvointialueuudistuksen vuodenvaihteessa, tilanne oli se, että väheni niiden tartuntataudeista vastaavien lääkäreiden määrä, jollaisia oli aikaisemmin ollut jokaisessa kunnassa ja terveyskeskuksessa erikseen. Tässä tilanteessa on tarpeen, että useampi kuin vain nämä tartuntataudeista vastaavat lääkärit saa nämä rekisteritiedot käyttöönsä, eivätkä vain lääkärit vaan koko se tiimi, joka tartuntatauteja käsittelee. Sillä tavalla voidaan paremmin koordinoita ja suunnitella sitä tartuntatautien ehkäisyä, hoitoa ja potilaiden auttamista.

No, vaakakupin toisella puolella on sitten kysymys siitä, että tieto tartuntataudista yksilötasolla on erittäin merkittävä tieto. Tartuntatautejahan on käytännössä asetuksella luokiteltu kahteen eri ryhmään: meillä on siellä yleisvaaralliset tartuntataudit, joita on 18, ja sitten meillä on ilmoitukseen velvoittavat, valvottavat tartuntataudit, joita on 24. Niissä lueteloissa on aika eksoottisia tauteja — siellä on ruttoa, siellä on lepraa ja niin edelleen — mutta siellä on myös tippuria, siellä on klamydiaa, siellä on kuppaa, siellä on monia muita sairauksia. Ja toki tällaisen tiedon omaaminen, että kenellä tällaista tautia on — jos se on identifioitavissa rekisterin kautta ja mahdollisimman monet ihmiset saavat näitä tietoja

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

käyttöön, myös muut kuin esimerkiksi terveydenhuollon koulutuksen saaneet, osastosihteerit sairaaloissa — on asia, jota toiselta puolelta pitää punnita.

Minusta tässä hallituksen lakiesityksessä näitä molempia perusoikeuksia — oikeutta terveyteen ja sen vaatimaa toimintaa sitten tässä tartuntatautiasioiden suunnittelussa ja toisaalta sitten tätä yksilön kannalta hyvinkin tärkeää salassa pidettävää tietoa — on punnittu tarkasti, ja sen takia minusta tämä esitys on tasapainoinen ja hyvä.

Tässä yhteydessä haluaisin todeta, että tämä lainsäädäntöuudistus ei ole nyt suoraa seurausta meidän koronapandemiasta, mutta meidän huomasimme koronan aikana, että meillä olisi suuri tarve uudistaa perusteellisesti tartuntatautilainsäädäntöä kuten myös valmiuslainsäädäntöä ja kuten myös niitä johtamisjärjestelmiä, joilla me kohtaamme tällaisia pandemian kaltaisia kriisejä. Meidän tuon kriisin aikana teimme täällä lakimuutoksen, jolla me siirryimme viiden alueellisen valmiuskeskuksen malliin. Eli jokaisella yliopistosairaalan omaavalla hyvinvointialueella on velvollisuus huolehtia oman yhteistyöalueensa osalta sitten tällaisten kriisien johtamisesta.

Tästä pandemiasta en puhu sen enempää, mutta toivon, että meillä Suomessakin laadittaisiin perusteellinen arvio kaikista ulottuvuuksista, niin lääketieteen, talouden kuin perusoikeuksien toteutumisen kannalta, niinä kolmena vuotena eli vuosina 20—22, jolloin oli tämä erittäin vakava kriisi, jonka me kaikki olemme omalla tavallamme ja omassa roolisamme käyneet läpi, eli että se voitaisiin Suomessakin perusteellisesti käydä läpi. Muutamia kirjojahan aiheesta on kirjoitettu. Kulttuurihistorioitsija Juha Siltala on tehnyt laajan teoksen pandemiasta ja HUSin johtajajäsen Mäki-Järvi myös omalta osaltaan Koronapeli-nimisen kirjan, mutta minusta tässä tarvittaisiin valtiollinen selvitys, jolla sitten tietysti osaltaan myös varauduttaisiin näihin tulevaisuuden ongelmiin.

Mutta näiltä osin haluan tässä lyhyesti tukea tätä esitystä ja todeta, että kävimme läpi yhdessä melkoisen kriisin niin Suomessa kuin muualla maailmassa ja näitä asioita täytyy kehittää jatkuvasti.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Aittakumpu.

14.06 Pekka Aittakumpu kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos edustaja Lindénille hyvin asiantuntevasta puheenvuorosta. Yhdessä kun sosiaali- ja terveysvaliokunnassa viime kaudella istuimme ja käsitelimme noita tartuntatautilain lukuisia muutoksia, niin siellä valiokunnassa kuin tietysti muutoinkin paljon keskusteltiin tästä kokonaisuudesta ja tartuntatautilain kokonaisuudistuksen tarpeista. Nyt tuossa tämän vuoden alkupuolellahan sosiaali- ja terveysministeriöltä tuli tällainen virkamuistio, josta saattoi maaliskuulle asti antaa lausuntoja. Tässä on tähtäimessä nimenomaan uudistaa tartuntatautilaki kokonaisuutena.

Tartuntatautilaki on valtavan laaja. Nyt korona-aikaan siihen tehtiin paljon erinäisiä väliaikaisia muutoksia, joilla vastattiin koronatautiin, ja hyvä niin, että siihen pystyttiin vastaamaan. Varmasti paljon siitä opimme, ja nämä opit täytyy tietysti sitten laittaa käytäntöön, ja toivon, että tämä kokonaisuudistus etenee nopeasti.

Mutta tässä kyseessä olevassa asiassa — tosiaan edustaja Lindén jo hyvin tätä kysymystä avasikin — tavoitteena on parantaa tartuntatautien torjuntaa ja sitä, että hyvinvointialueilla ja HUS-yhtymässä olisi sitten mahdollisuus saada tarvittavat tiedot tuolta THL:n tartuntatautirekisteristä.

Tuossa kun noita lausuntopalautteita vilkaisin, siellä uudistus nähtiin valtaosin kannatettavana. Siellä muun muassa oikeusministeriö kiinnitti tähän henkilötietojen suojaan

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

huomiota. Kuten tuossa edellisessä puheenvuorossa todettiin, varsin hyvin tässä hallituksen esityksessä nämä kysymykset onkin jo huomioitu, ja ilman muuta tämä esitys täällä eduskunnassa saa nyt perusteellisen käsittelyn myöskin tästä henkilötietojen suojan näkökulmasta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Koskela.

14.08 Minja Koskela vas: Arvoisa puhemies! Viime hallituskaudella maailmaa koetteli koronapandemia, joka osui raskaasti koko suomalaiseen yhteiskuntaan. Globaaleilla mittareilla voidaan jälkikäteen arvioida, että Suomi suoriutui kriisistä hyvin, mutta siitä huolimatta lisätoimia ja reflektiota tarvitaan, jotta voimme suojautua tulevilta pandemioilta tehokkaammin. Pandemiat tulevat yleistymään ilmaston kuumenemisen edetessä, joten ilmastomuutoksen ja luontokadon hillinnän lisäksi on syytä varautua jatkossa myös muilla tavoilla.

Nyt käsiteltävä hallituksen esitys koskee tartuntatautilain 40 §:n muuttamista. Käytännössä ehdotetaan, että terveydenhuollon toimintayksikössä työskentelevällä henkilöstöllä olisi oikeus saada tietoja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämistä tartuntatautirekistereistä. Koska nyt käsiteltävä hallituksen esitys koskee tartuntatautilakiin tehtävää muutosta, on minusta käsittelyn yhteydessä paikallaan kiinnittää huomiota tartuntatautilakiin myös yhteiskunnan kokonaistoimivuuden näkökulmasta.

Yhteiskunnassamme vallitsee laaja konsensus siitä, että yksi pandemian isoista kärsijöistä oli tapahtuma- ja kulttuuriala, jota korona koetteli erityisen raskaasti. Koronan kokonaisvaltaiset vaikutukset tapahtumakenttään johtuivat muun muassa siitä, että tartuntatautilaki asetti kulttuurialan toimijat muiden alojen toimijoiden kanssa hyvin epätasa-arvoiseen asemaan. Kulttuuriala toipuu edelleen pandemiasta ja koronarajoitustoimista, ja jotta luottamus voidaan palauttaa ja alan toimijoiden elinkeinonvapaus voidaan turvata myös poikkeusaikoina, tarvitaan nopeiden ja oikeudenmukaisten tukimekanismien lisäksi tartuntatautilain kokonaisuudistus. Se tarkoittaa, että kulttuuri- ja tapahtuma-alan asema on tunnistettava ja tunnustettava lainsäädännössä nykyistä paremmin, ja tämä edellyttää, että eri alojen kohtelusta ja perusoikeusrajoituksista säädetään nykyistä tasapainoisemmin.

Luovat alat ovat merkittävä ja tärkeä työllistäjä Suomessa, ja tartuntatautilain uudistus kulttuuriala huomioiden on erittäin tärkeä toimi alan luottamuksen palauttajana. Tartuntatautilain uudistus olisi myös keskeinen askel siihen suuntaan, että kulttuuri- ja tapahtumala tunnistettaisiin toiminnan itseisarvon lisäksi nykyistä paremmin myös työllistäjänä, elinkeinona ja vientialana.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää.

14.10 Pia Sillanpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle laiksi tartuntatautilain 40 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tartuntatautilakia siten, että terveydenhuollon toimintayksikössä työskentelevällä henkilöstöllä olisi jatkossa oikeus saada tietoja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämistä tartuntatautirekistereistä. Lakimuutos mahdollistaisi siis sen, että jatkossa tietoja näistä rekistereistä voisi luovuttaa tartuntataudeista vastaavan lääkärin lisäksi myös muulle terveydenhuollon henkilöstölle. Esityksen mukaan tietoja luovutettaisiin siinä laajuudessa kuin se on tartuntatautien torjuntatyöhön kuuluvien tehtävien vuoksi välttämätöntä. Siksi

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

on tärkeää kysyä, kuka määrittelee sen, kuinka monelle henkilöstön jäsenelle tietojen luovuttaminen on välttämätöntä.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan seuraavaa: ”Tartuntatautiin torjunnan yksiköissä, hygienia- ja epidemiatiimeissä tai muissa vastaavissa työryhmissä työskentelee lääkäreitä, terveydenhoitajia, sairaanhoitajia, mikrobiologisen diagnostiikan ammattihenkilöitä, psykologeja, fysioterapeutteja, lähihoitajia sekä hallinnollisia tehtäviä hoitavia henkilöitä.” Rekisterin tietoja voisivat mahdollisesti siis käsitellä useat eri henkilöstön jäsenet ilman potilaan omaa suostumusta. Kynnyksen tämänkaltaisten tietojen luovuttamiseen muille kuin hoitavalle lääkärille tulisi olla korkea, ja tietojen luovuttamisen tulisi aina perustua potilaan omaa suostumukseen eikä automaatioon.

Tartuntatautilain mukaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautiin torjuntatyö. Tartuntatautiin torjuntatyöhön kuuluu tartuntatautiin ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. On tärkeää, että takaamme terveydenhuollon toimijoille tarpeelliset resurssit ja tiedonsaanti-mahdollisuudet, jotta he pystyvät suoriutumaan vaativasta ja haastavasta työstään parhaalla mahdollisella tavalla. Yhtä tärkeää on huolehtia potilaiden oikeusturvasta, jotta potilaiden terveystietoja käsittelevät vain ne terveydenhuollon ammattilaiset, joilla on siihen todellinen tarve.

Meidän ei tule tehdä muutoksia terveydenhuoltoon liittyviin lakeihin kevyin perustein tai hätiköidysti. Pahimmillaan muutokset voivat johtaa ihmisten luottamuksen heikentymiseen sekä terveydenhuoltoon että meihin päättäjiin, kuten olemme viime vuosina saaneet huomata. — Kiitos. [Leena Meri: Hyvä puhe!]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Joona Räsänen.

14.13 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Aivan aluksi täytyy sanoa, että onpa mukava osallistua keskusteluun, joka pääosin pysyy asiassa. Se on tässä salissa aina välillä hie-man niin ja näin.

Mutta, arvoisa puhemies, nyt kun käsitellään tätä tartuntatautilain muutosta, niin tässä-hän kysymys liittyy olemassa olevan tiedon parempaan hyödyntämiseen tartuntatautiin ehkäisyksi. Siitä tähän tässä on kysymys, siitä, että kun tartuntatautiin ehkäisytyötä joka tapauksessa tehdään moniammatillisissa tiimeissä — niin hyvinvointialueilla, HUS-yhtymässä kuin muissa toimijoissa — niin miten niissä tiimeissä tieto tosiasiallisesti liikkuisi tehokkaasti, jotta he pystyisivät, ammattilaiset kykenisivät, oman tehtävänsä hoitamaan mahdollisimman hyvin. Siltä osin tätä hallituksen esitystä voi oikein lämpimästi kannattaa.

Ja ehkä ylipääntänsäkin tämä muistuttaa meitä siitä, että meillä Suomessahan hyvin voimakas säätely kohdistuu yleensä nimenomaan henkilötietoihin — ja hyvä niin, pidetään huolta siitä, että ihmisten tiedot eivät mene ulkopuolisten saavutettaviksi — mutta toisaalta sitten yleensä saattaa käydä niin, että tiedot, jotka olisivat tarpeen juuri erilaisten asioiden hoitamisen näkökulmasta, jäävät kuitenkin saamatta. Tämän asian tasapainoilun osaltahan tässäkin esityksessä nyt joudutaan sitten ratkaisuja tekemään. Minusta tässä esityksessä nämä kaksi asiaa ovat hyvin tasapainossa, ja siltäkin osin tätä voi kannattaa. Ja toivoisin, että jatkossa yhteiskunnassa entistä enemmän pohdittaisiin, miten voisimme kuitenkin kaikkea sitä tietoa, jota me eri rekistereihin keräämme, hyödyntää tehokkaammin

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

niin, että ammattilaiset pystyisivät tekemään ne asiat, jotka lainsäätäjä on heille tehtäväksi säätänyt.

Arvoisa puhemies! Tässä yhteydessä sopii kyllä kannattaa myös edustaja Lindénin puheenvuoroa ja toivomusta siitä, että pandemia-ajasta tehtäisiin hyvin kattava selvitys ja analyysi siitä, millä tavoin Suomessakin eri toimenpiteet onnistuivat, missä ehkä epäonnistuttiin, koska tämä olisi erittäin tärkeää tietoa sen varalle, kun tulevaisuudessakaan emme tiedä, koska mahdollisesti uusi pandemia tulee, niin että olisimme hieman paremmin valmistautuneita. Ja tältä osin todella toivon, että sellainen selvitys tässä maassa saataisiin tehdyksi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kymäläinen.

14.15 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tosiaan täytyy tähän alkuun todeta, että tässä ei tämän lain myötä ole muuttumassa potilaiden tietosuoja siitä, mitä on tehty vuodesta 2016 alkaen, eli potilaan nykyoikeudet eivät tule tässä heikkenemään. Uuden EU:n tietosuoja-asetuksen ja sote-uudistuksenkin myötä, kun on tarkoin katsottu sitten näitä lain sanamuotoja, on todettu, että on kiireellisesti hyvä korjata tätä, laajentaa oikeuksia niille, jotka ovat aiemminkin pystyneet tartuntatautilain myötä näitä tietoja saamaan.

Kun täällä tuli aiemmin pöytäkirjasta kysymys, että kuinka monille, niin ei tietenkään tämä ole niin kuin vapaalippu, että kaikki henkilökunnasta saavat tiedon ihmisten tartuntatauteista, vaan ainoastaan nämä tartuntatautilääkärit ja hoitohenkilökunta, joiden tehtävänä on huolehtia siitä, etteivät pandemiat lähde leviämään tai niin poispäin. Eli hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavan lääkärin lisäksi hänen nimeämälleen torjuntatyöhön osallistuvalla henkilöstöllä tässä näitä oikeuksia ollaan esittämässä.

Tartuntatautilaki vaatii, kuten täällä on keskustelussa esille tuotukin, varmasti kokonaisuudistuksen, joka ottaa aikaa, ja näiden koronakokemusten myötä sille on tarve, mutta voi olla, että tämän 40 §:n lisäksi, jota nyt ollaan muuttamassa, on myös muita tällaisia tarpeellisia, jotka pitäisi kiireellisemminkin muuttaa. Eli tästä viestii tulevalle vastaavalle ministerille, että ennen tätä suurta kokonaisuudistusta voi olla tarpeen meidän turvallisuutemme ja hengen ja terveyden turvaamiseksi katsoa näitä laajemminkin.

Me olemme ottaneet tämän sosiaali- ja terveystieteiden ennakkoarvioinnin tähän ja pyrimme myös toimimaan tässä mahdollisimman nopeassa aikataulussa. Nähdäkseni tämä ei ole poliittinen kysymys vaan toimitusministeristön aikana tarpeelliseksi ja välttämättömäksi nähty kysymys.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Nurminen.

14.18 Ilmari Nurminen sd: Arvoisa rouva puhemies! Tänään käsittelemme lähetekeskustelussa tartuntatautilain 40 §:n muuttamista, ja varmasti kaikille kansanedustajille kuuluneella vaalikaudella on tartuntatautilaki tullut hyvin tutuksi koronapandemian takia.

On hyvä, että hallitus on tuonut tämän esityksen, joka — kuten edustaja Kymäläinen toi esille — ei tuo nykytilaan hirveän isoja muutoksia vaan ehkä selkiyttää niitä toimintatapoja ja malleja, jotka tällä hetkellä ovat käytössä. On selvää, että tällaisen ison pandemian suhteen, ja mitä kaikkia pandemioita vielä tulevaisuudessa tulee, on tärkeää tiedonsaanti ja se, että ne toimijat, jotka toimivat ja ovat kentällä, saavat tämän tiedon. Tässä hallituksen esityksessä on minun mielestäni perusteluissa kuvattu melko hyvin tämän esityksen

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

tarkkarajaisuutta ja tehty aika hyvää pohdintaa, jota valiokunta varmasti tämän käsittelyn aikana vielä tutkii niin ihmisten perusoikeuksien, kun on kyse terveystiedoista, kuin ihmisten hengen ja terveyden turvaamisen näkökulmasta.

Itsekin kannatan tätä kokonaisuudistusta, ja oikeastaan tästä pandemiasta meillä on paljon opittavaa, ja me varmasti tämän yksittäisen pykälän lisäksi tarvitsemme sen kokonaisuudistuksen ja myös selkeät rakenteet johtamisen näkökulmasta, miten näihin suhtaudutaan, miten johdetaan, kuka on se taho, joka päättää ja linjaa, miten yli sektoreitten pystytään vetämään sosiaali- ja terveyskentällä tämänkaltaisia kriisejä. Minä uskon, että tämä kriisi on paljon opettanut meitä, ja varmasti tulevalla kaudella meidän tarvitsee tätä lainsäädäntöuudistusta katsoa ihan uusin silmin, ja sitä kautta pidän ihan positiivisena nyt tätä teknistä uudistusta ja kiitän siitä hallitusta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Risikko.

14.20 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty erinomaisen hyviä ja informatiivisia puheenvuoroja tästä tartuntatautilain pykälämuutoksesta. Tässähän on kysymys siitä, että palautetaan itse asiassa takaisin se, miten on normaalisti tapahtunut, miten on saatu tietoja ja ketkä ovat voineet niitä tietoja katsoa näistä rekistereistä.

Kun tulivat hyvinvointialueet ja hyvinvointialueitten lainsäädäntö, niin siellä oli sitten tapahtunut sellaista, että niiden niin sanotuissa oikeuksissa, ketkä näitä oikeuksia tarvitsivat, jotta he voivat seurata esimerkiksi tartuntatautien tilannetta tai saada selville, kuka sairastaa ja mitä sairastaa, valitettavasti oli käynyt niin, että hyvinvointialueitten lainsäädännössä ei oltu huomioitu erästä muutosta. Nyt tämä sitten korjataan eli palautetaan eräällä lailla sellaiseen tilanteeseen, missä on aikaisemmin oltu. Eli ne henkilöt, jotka osallistuvat tartuntatautien ehkäisyyn ja hoitoon, voisivat saada oikeudet näihin rekistereihin. Potilaan oikeudet eivät tässä millään lailla kärsi verrattuna siihen, miten tämä normaalistikin on ollut.

Tämän lainsäädännön teko on ehdottomasti tarpeen, ja on hyvä, että siellä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja myöskin sosiaali- ja terveysministeriö ovat tämän huomanneet. Olen ymmärtänyt, että tässä ovat olleet hyvinvointialueet hyvin, hyvin aktiivisia tuomaan esille tätä probleemaa, mikä on ilmennyt uudessa lainsäädännössä, ja ne ovat saaneet tämän korjauksen nyt sitten aikaiseksi.

Kuten edustaja Kymäläinen tuossa totesi, me ollaan otettu tämä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa jo ennakkokäsittelyyn. Sen kuulemisen perusteella voidaan sanoa, että kyllä me oikeasti tarvitaan se tartuntatautilain kokonaisuudistus. Se tuli esille, mutta myöskin se on tullut esille jo koronan aikana, että me tarvitaan tartuntatautilain uudistus kokonaisuudessaan. Mutta tarvitaan nopeammin tehtäviä muutoksia muihinkin kuin tähän yhteen kohtaan. Eli ehdotan kyllä sitä, että sosiaali- ja terveysministeriö vakavasti harkitsisi niiden muutaman muun akuutin ongelman poistamista, koska kokonaisuudistuksessa menee kuitenkin pari kolme vuotta.

Täällä on esitetty selvitystä koronapandemiasta: eräällä lailla arvioita siitä, mitä opittiin tulevaisuutta ajatellen. Kannatan sitä lämpimästi.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Werning.

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

14.23 Paula Werning sd: Arvoisa rouva puhemies! Pidän tätä esitystä varsin kannatettavana ja hyvänä parannuksena tähän hetkeen. Tiedonkulun ja potilasturvallisuuden näkökulmasta kyse on siitä, että jouhevoitetaan ja sujuvoitetaan tätä tärkeää seikkaa, kuten edustaja Räsänenkin tuossa aikaisemmin totesi.

En kyllä jaa edustaja Sillanpään esittämää huolta siitä, että näitä potilastietoja sitten jatkossa päästäisiin helpommin käsittelemään tai oikeudet laajasti leviäisivät, koska jo tällä hetkellä potilastietorekisterin kautta nämä samat tiedot ovat varsin laajasti eri ammattiryhmien käytettävissä. Elikkä siltä osin tässä ei tule käyttäjätietoihin pääsevien ammattilaisten osalta mitään muutoksia.

Monesti hoitajat ovat niitä henkilöitä, jotka tekevät siellä ruohonjuuritasolla tiivistä yhteistyötä esimerkiksi laitoshuoltajien kanssa. Esimerkiksi se ammattiryhmä on sellainen — kun puhutaan tartuntatautiin etenemisestä ja ennaltaehkäisemisestä — jolla on varsin merkittävä rooli niissä. Näen hyvänä sen, että hoitajien ja esimerkiksi vaikkapa laitoshuoltajien välinen kommunikaatio on sujuvaa. Myös tämä uudistus helpottaa sitä, että tieto kulkee sinne, minne tarvitseekin.

Tämä on erittäin kannatettava ja hyvä asia, parannus tämänhetkiseen tilanteeseen.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kosonen.

14.24 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tässä on ollut hyvää keskustelua koko tämän tartuntatautilain kokonaisuudistuksesta, ja se on kyllä todella tarpeen. Tämä nykyinen lakihan ei kohtelee elinkeinoja tasapuolisesti, ja meidän todella pitäisi pyrkiä kaikessa lainsäädännössä siihen, että elinkeinoja kohdellaan tasapuolisesti ja nimenomaan niin, että se lain tarkoitus tulee toteutumaan. Tässä keskustelussa on mainittu muun muassa kulttuuriala, tapahtumat, mutta näiden lisäksi myös liikunta-ala kärsi korona-aikana tosi paljon — kulttuurialan, luovien alojen ohella. Esimerkiksi kuntosalit olivat kiinni aika kauan ilman syytä, THL:nkin ohjeistuksen vastaisesti.

Tämä tartuntatautilaki kyllä vaatii nopeaa kokonaisuudistusta ihan senkin takia, että meidän ei tarvitsisi enää valmiuslakia ottaa käytäntöön, muuta kuin sitten sellaisessa tilanteessa, kun se todella on välttämätöntä. Meidän täytyy luoda sellaista lainsäädäntöä, että se toimii nopeasti ihan sellaisenaan, ja nyt meillä on hyvä huono case tämä korona. Siitä täytyy oppia, ja sen takia kokonaisuudistus pitäisi tehdä pikaisesti.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Peltonen.

14.26 Eemeli Peltonen sd: Arvoisa puhemies! Näin ensimmäisen kauden kansanedustajana olen siitä onnellisessa asemassa, että käsitelen vasta ensimmäistä kertaa tartuntatautilain muutosta. Kuten edellisistä puheenvuoroista hyvin kävi ilmi, tämä tartuntatautilaki on perustelluista syistä ollut aika montakin kertaa täällä tarkastelun kohteena nyt, kun se on käyttöön otettu, ja perusteluja ja päivityksiä on edellisellä vaalikaudella tehty — hyvä niin.

Itsekin haluaisin tässä keskustelussa vahvasti kannattaa ja suosittaa tätä tartuntatautilain kokonaisuudistusta, jota useissa puheenvuoroissa on tänään sivuttu. Ehkä yhtenä yksityiskohtana haluaisin nostaa esiin sen, mitä edustaja Risikko hyvin totesi omassa puheenvuorossaan, että jopa kolme vuotta voi viedä tällainen kokonaisuudistus. Se on todella pitkä aika. Siksi pidän erittäin tärkeänä, että me voisimme tämän kokonaisuudistuksen käynnistää mahdollisimman pian tämän uuden vaalikauden kynnyksellä: kääriä hihat, panna

Punkt i protokollet PR 11/2023 rd

toimeksi ja ryhtyä tutkimaan sitä, miten näiden hyvin tuoreiden kokemusten valossa pystyisimme tätä lainsäädäntöä kokonaisuudessaan päivittämään.

Ehkä vielä loppuun haluan myöskin omalta osaltani kiittää edustaja Lindénia erittäin hyvästä, valaisevasta puheenvuorosta, ja osoittaa myöskin kannatukseni sille, että me tässä maassa tekisimme sen kattavan selonteon ja selvityksen siitä, miten tämä korona-aika yhteiskunnallisesti oikein meni, mitä oppeja sieltä on otettavissa. Ehkä sekin tarkastelu voi osaltaan tukea tätä meidän tulevaa lainsäädäntötyötä, kun ja jos tätä tartuntatautilakia kokonaisuudessaan ryhdytään arvioimaan.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till social- och hälsovårdsutskottet.